

Infomarkt

‘land- en tuinbouw in zijn vele facetten’

21 november 2023

Sint-Gillis-Waas

1. Beheerovereenkomsten via ‘collectieven’
2. Natuurinclusieve landbouw

Wico Dieleman

Algemeen Coördinator Poldernatuur Zeeland

Mobiel : +31-6- 50528480

Mail : Wico.Dieleman@zlto.nl

Situatie (t/m december 2015) - landelijk

- 15.000 – 20.000 individuele aanvragen
- Vragen over natuurkwaliteit en efficiënte inzet financiën (40% overhead)

Doel

- Hogere (natuur)resultaten
- Lagere uitvoeringskosten (maximaal 20%)
- Meer samenhang tussen agrarisch natuurbeheer en EHS

Oplossing

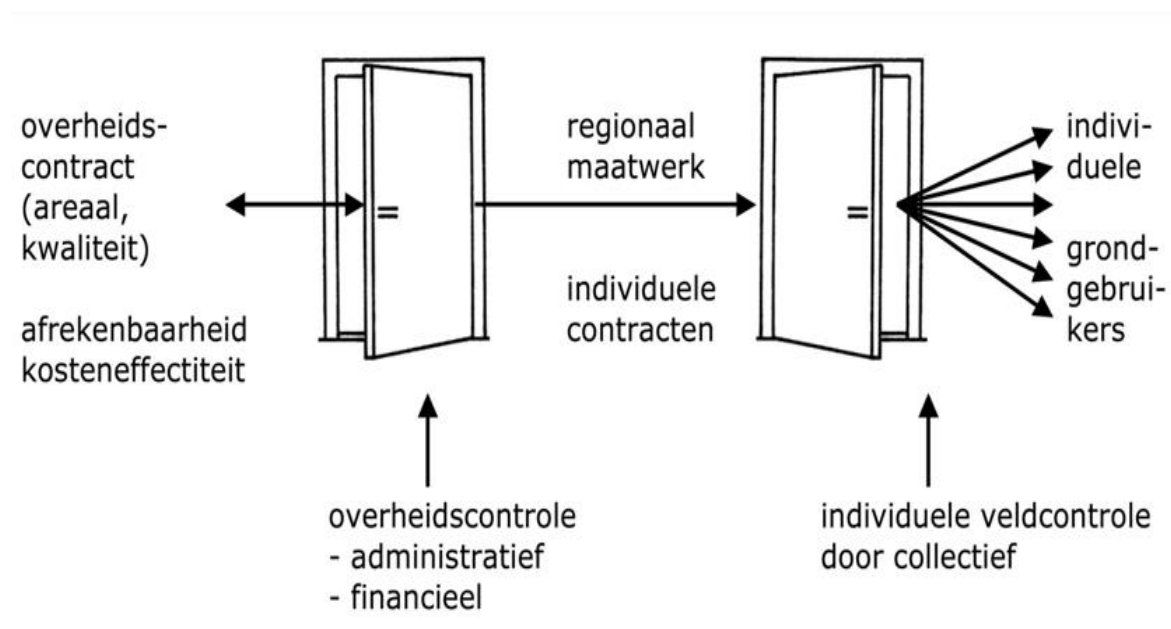
- Robuuste Collectieven (Landelijk 40 collectieven)

- **Zeeland: 1 collectief – Poldernatuur Zeeland !**

- **Landelijke samenwerking binnen**

boerennatuur

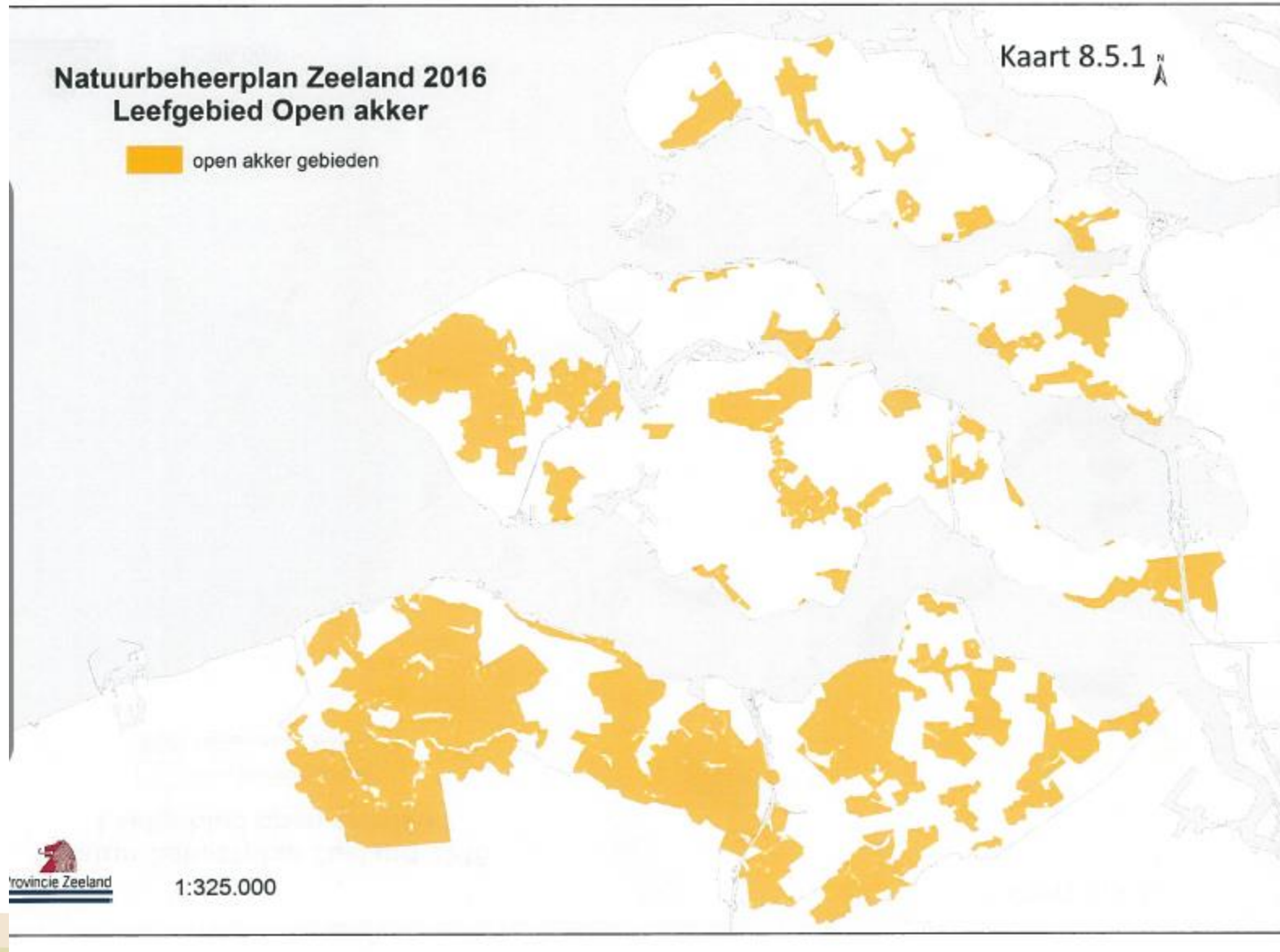
Voordeur / achterdeur

Randvoorwaarden provincie:

- WAAR : leefgebieden
- WAT : doelsoorten
- Budget : Financiën

Natuurbeheerplan Zeeland

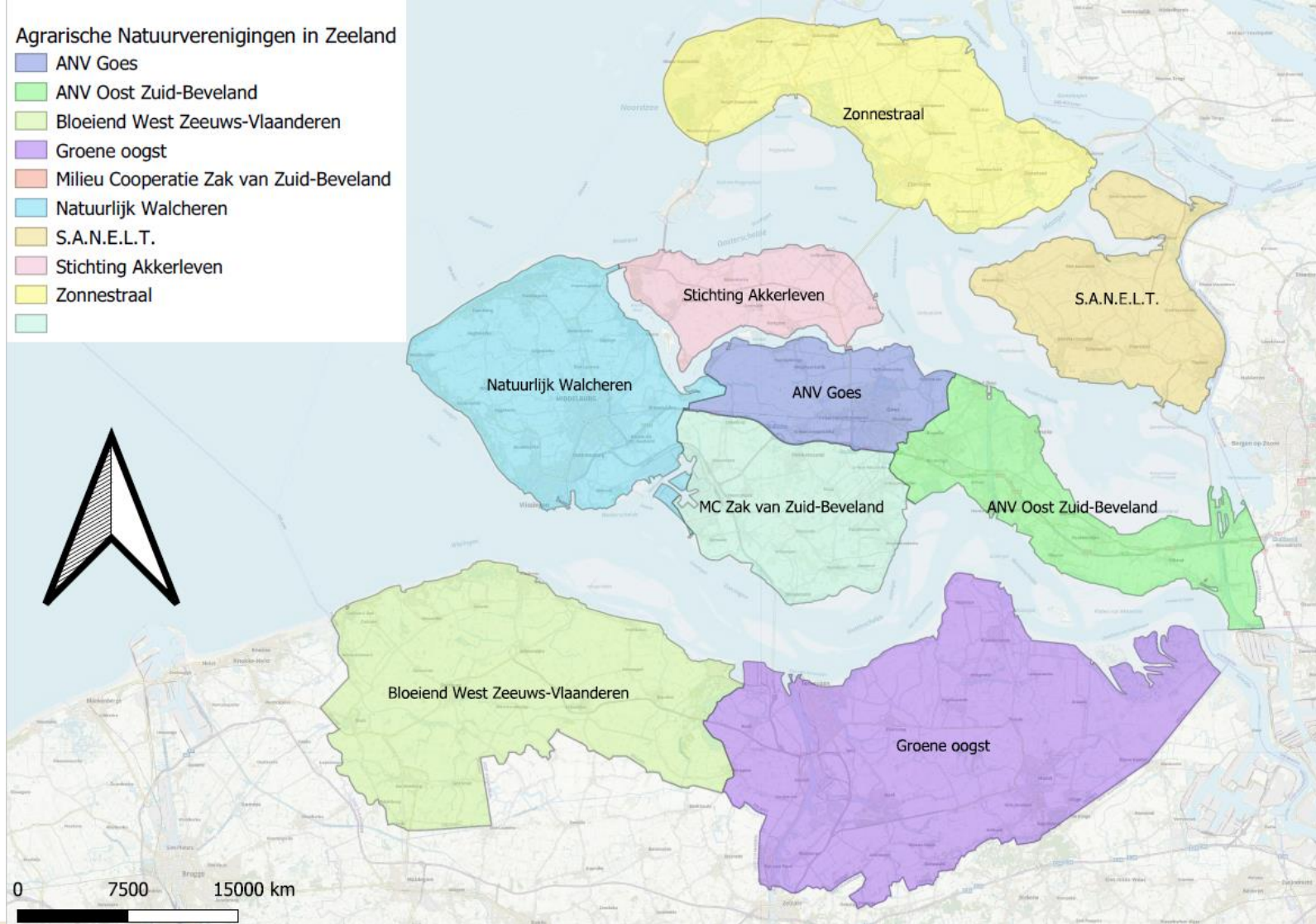

ANV's in Zeeland

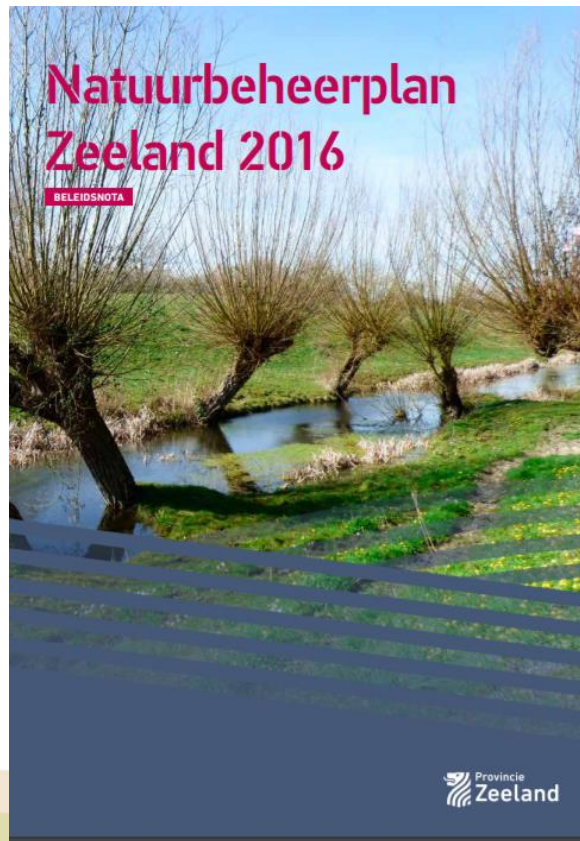
Agrarische Natuurverenigingen in Zeeland

- ANV Goes
- ANV Oost Zuid-Beveland
- Bloeiend West Zeeuws-Vlaanderen
- Groene oogst
- Milieu Cooperatie Zak van Zuid-Beveland
- Natuurlijk Walcheren
- S.A.N.E.L.T.
- Stichting Akkerleven
- Zonnestraal

POLDERNATUUR ZEELAND

- 1 Collectief (hele provincie)
- 9 ANV's (9 bestuurders)
 - DB en Ledenraad
- 350 ANLb deelnemers
- 3 leefgebieden
 - Open Akker (akkervogels / akkerranden / bouwland)
 - Dooradering (weilanden, dijken en Landschapselementen)
 - Open Grasland (weilanden / weidevogels)
- Categorie water (Tholen)
- Circa 3.8 mln aan ANLb beheer budget

POLDERNATUUR ZEELAND

Toelichting logo

- Bruin
- Groen
- Blauw
- Kleigrond
- Landbouw / (agrarisch) natuurbeheer
- Water

Akkerranden
(Open Akker)

dijken en landschapselementen
(Dooradering)

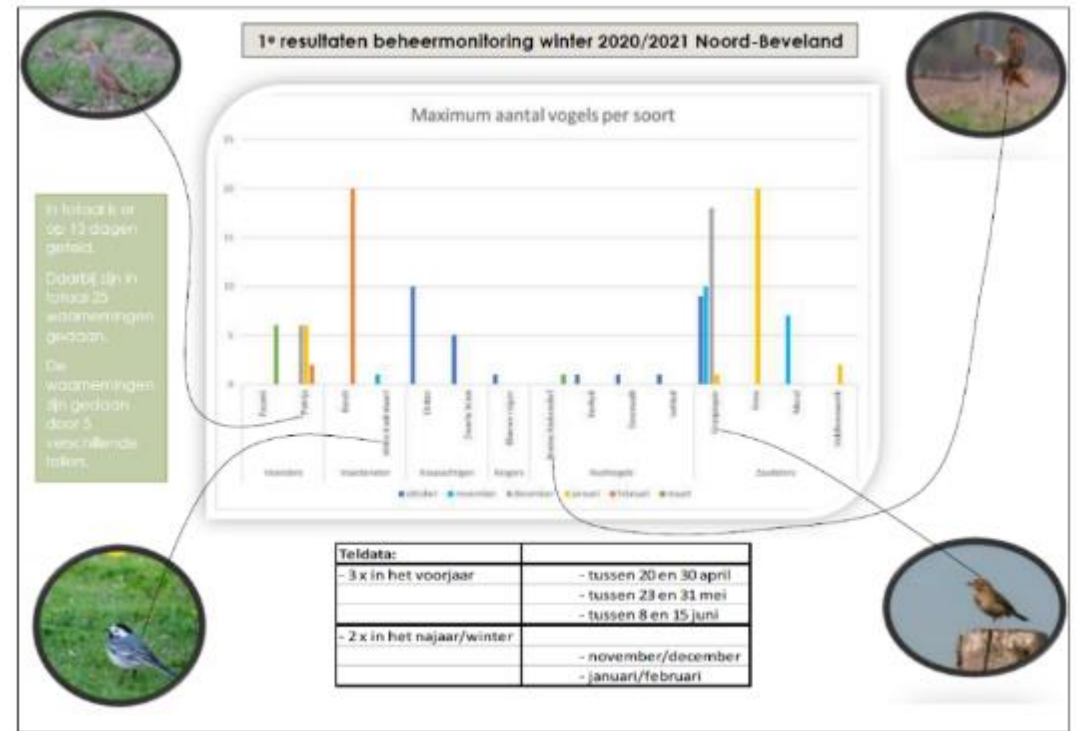
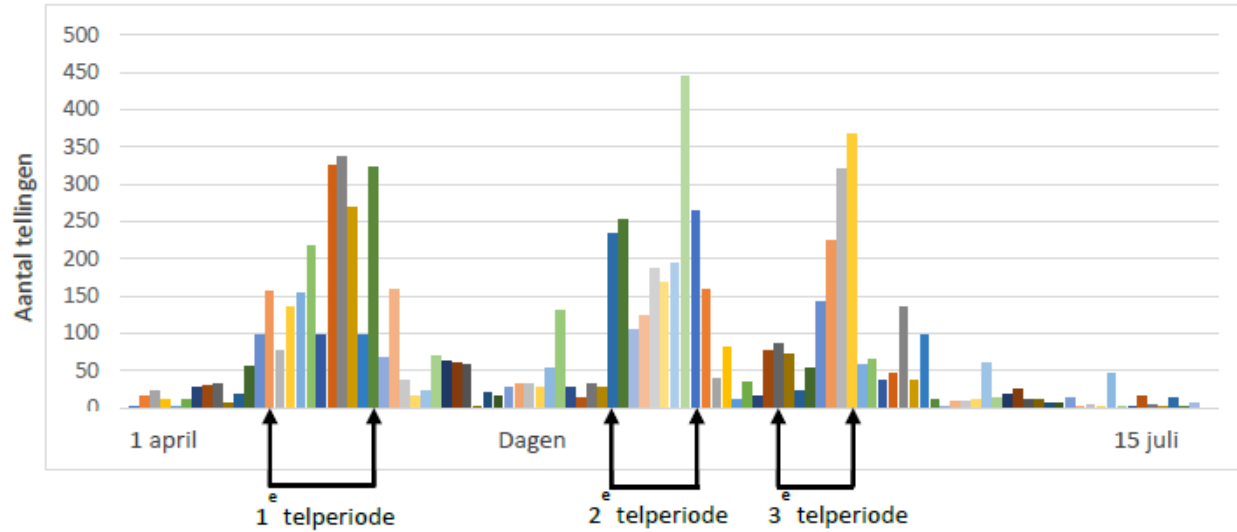

poelen
(Dooradering)

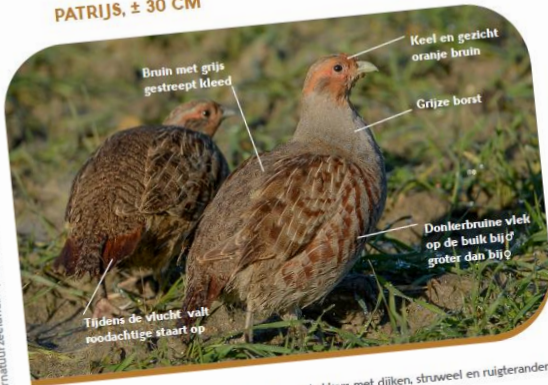
Beschikking – gebiedsaanvraag 2016 – 6 oktober 2015

Beheermonitoring (prioriteit !)

PATRIJS, ± 30 CM

Leefgebied: Kleinschalig agrarisch landschap. Vooral akkers met dijken, struweel en ruigteranden.

Uiterlijk: Hoenderachtige, bruin met grijs gestreept kleed met grijze borst. Keel en gezicht oranjebruin en donkerbruine vlek op buik. Bij man veel groter dan bij vrouw. Tijdens de vlucht valt roodachtige staart op. Kuikens nauwelijks te onderscheiden van fazantkuikens.

Geluid: Mechanisch 'kar-wit', 'kar-wit'.

Gedrag: Standvogel. Leeft buiten broedselzonen in groepen (kluchten) op stoppelvelden en grasland. Nestelt in ruige vegetatie zoals akkerranden, bermen en in vegetatie onder struiken en hagen. Man houdt in de buurt van het nest de wacht. Meest actief in de ochtend en avondschemering. Volwassen patrijzen eten vooral zaden en groene plantendelen, ook wel insecten. De kuikens zijn volledig aangewezen op insecten en zoeken zelf voedsel.

Broedt vanaf eind april t/m juni. 1 legsel met veel eieren (13-16). Eieren worden binnen 23-25 dagen uitgebroed. De jongen stappen meteen het nest uit en zijn na 14 dagen vliegvlug. Na zo'n 5 weken zijn ze zelfstandig.

GELE KWIKSTAART, ± 16 CM

Leefgebied: Open gebied. Akkers, weilanden en vochtige graslanden.

Uiterlijk: Man heeft groen-bruine rug en helder gele buik en borst, grijze kop met witte wenkbrauwstreep. Vrouw is valier gekleurd.

Geluid: Roep is een rijk 'tsiep'

Gedrag: Wipt regelmatig met staart (kwikken) en gebruikt paaltjes en verhogingen (bijv. grondhoop) als uitkijkpost. Eet uitsluitend insecten en overwintert in Afrika. In Nederland tussen april-oktober. Vaak foeragerend tussen vee te vinden. Wordt daarom ook wel 'koeierwachter' genoemd. Broedt in goed verborgen grondnest in akker en graslanden.

Broedt vanaf eind april t/m juli. 1 of 2 legfels per jaar. Eieren worden binnen 13 dagen uitgebroed. De jongen blijven 10-13 dagen op het nest en worden gevoerd door ouders met insecten. Daarna kunnen ze binnen enkele dagen goed vliegen.

ZEEUWSE DOELSOORTEN "OPEN AKKER"

PATRIJS
28 CM

GELE KWIKSTAART
16 CM

FAZANTENKOPPEL
VROUW 40CM / MAN 75CM

BUIZERD
55 CM

VELDLEUWERIK
18 CM

GRASPIEPER
18 CM

KNEU
13 CM

BRUINE KIEKENDIEF
50 CM

Infoblad akkervogels / Kennis

Inzet van 'drone'

Bodywarmers / jassen

Nieuwsbrief nr. 6

December 2018

Voorwoord

We zijn nu halverwege de huidige 6 - jarige ANLb periode die van 2016 t/m 2021 loopt. De eerste evaluaties zijn begonnen met een doorkijk na 2021. In het komend jaar wordt het areaal agrarisch natuurbeheer nog flink uitgebreid. Er komt nu meer nadruk op het verzamelen en verwerken van telgegevens, de beheermonitoring, en het nog verder verbeteren van de natuurkwaliteit. Nog houdend voor niet alleen de akker- en weidevogels maar de algehele biodiversiteit. Vanuit Poldernatuur Zeeland wensen wij jullie Prettige Kerstdagen en een Gelukkig Nieuwjaar.

Rinus van't Westeinde, voorzitter

Beschikking Uitbreiding Gebiedsaanvraag 2019

Met de goedkeuring door GS van de uitbreidingsaanvraag 2019 ANLb wordt het areaal agrarisch natuur beheer in Zeeland in het Leefgebied Open Akker (met name patrijzen, veldleeuwerik, wintervoedselranden en vogelakkers) substantieel uitgebreid tot zo'n 375 ha. Deze randen liggen in Zeeland geconcentreerd, binnen de provinciale leefgebieden, in een 20 tal clustergebieden. De verwachting is dat door de randen bij elkaar te leggen er een samenhangend geheel ontstaat waar de akkervogels baat bij hebben en om van daaruit verder te verspreiden. In het Leefgebied Droge Dooradering komt nu ruim 400 ha aan beheer in zilte graslanden, bloedmijken en landschapselementen. Ook hier worden de beheereenheden onderworpen aan een ecologische kwaliteitstoets en daar waar nodig worden investeringen gedaan door de beheerders (bijv. de aanleg van struwelen, het ophangen van nestkasten of het graven van een poel). Met dank aan Provincie Zeeland is er t/m 2021 ruim € 400.000,- extra geld voor agrarisch natuurbeheer, bovenop het reguliere ANLb budget van €1.600.000,- per jaar. Goed om te vermelden dat er afgelopen 2 jaar ook nog extra € 200.000 beschikbaar is gekomen vanuit landelijke budgetten. Deze budgetten zijn ingezet ter verhoging van de Zeeuwse natuurkwaliteit.

Platform Bij-vriendelijk Zeeland

Op 4 juli 2018 heeft Poldernatuur Zeeland samen met Het Zeeuwse Landschap, Natuurmonumenten, NBV, Stichting Landschapsbeheer Zeeland, ZLTO en de Provincie Zeeland de Zeeuwse Bijenstrategie ondertekend. Met het ondertekenen hiervan verklaren wij mede een bijdrage te zullen leveren aan de ambitie: 'Zeeland, de meest bij-vriendelijke provincie van Nederland'. Binnen 9 maanden na ondertekening moeten één of meer concrete acties worden opgestart die binnen twee jaar zullen worden uitgevoerd. De strategie is daarna nog mede ondertekend door een aantal Zeeuwse gemeentes.

Nieuwsbrieven

Infopanelen

Website: www.poldernatuurzeeland.nl

Bezoek Sjaak van der Tak (voorzitter LTO Nederland) 27 juli 2022

Onthulling 'info paneel' èn 'insectenhotel'

16 maart 2022

Symposium – 5 jaar Poldernatuur Zeeland

2 juni 2022

Bezoek Gedeputeerde – Wilfried Nielen (31 augustus 2023)

Vragen ?

Grenspark Groot Saeftinghe

Biodivers Zeeuws Bouwplan (2016-2025)

Bijeenkomst: Kennissessie NIL
datum: 4 oktober 2023

Harm van Hoeve
Akkerbouwer te Zaamslag
Bestuurslid ANV Groene Oogst
Coördinator landbouwproject GGS

GRENSPARK GROOT
SAEFTINGHE

Inhoud

1. Grenspark Groot Saeftinghe
2. Interreg-project Kiekendief 2016-2020
3. RegioDeal Vernieuwing Landbouw 2021-

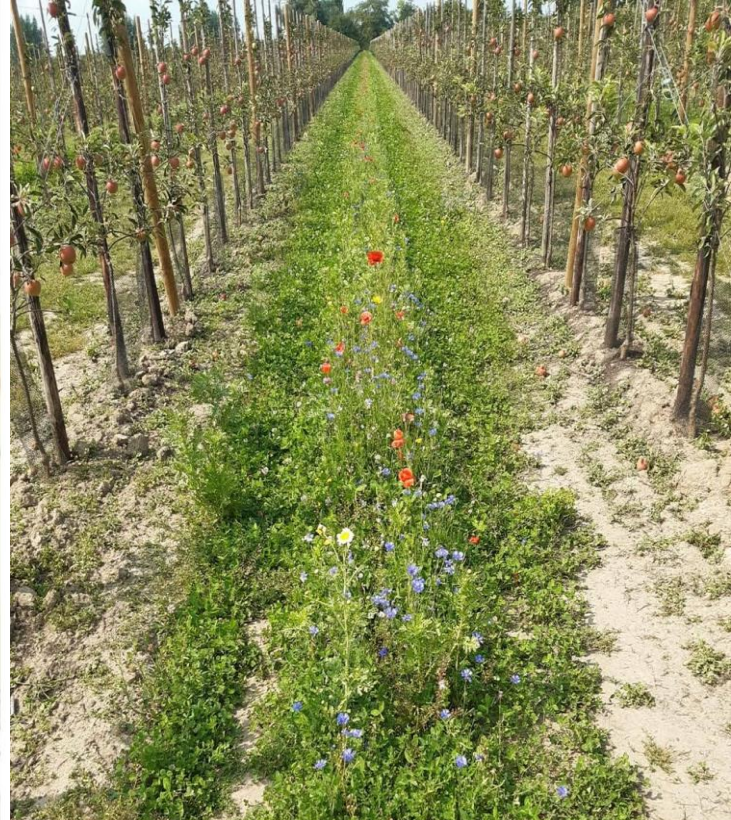
2 Interreg-project Kiekendief

Proeftuin Agrarisch natuurbeheer en Biodiversiteit (2017-2020)

- Initiatief 2016 ANV Groene oogst
- Nieuwe vormen van ANLb uitesten in de praktijk
- Vogelvriendelijke gewassen en het effect op insecten meten!
- Zoektocht in oude, nieuwe en gangbare gewassen
- Onderzoek inpasbaarheid landbouw, landbouw technisch resultaat
- Verdienmodellen

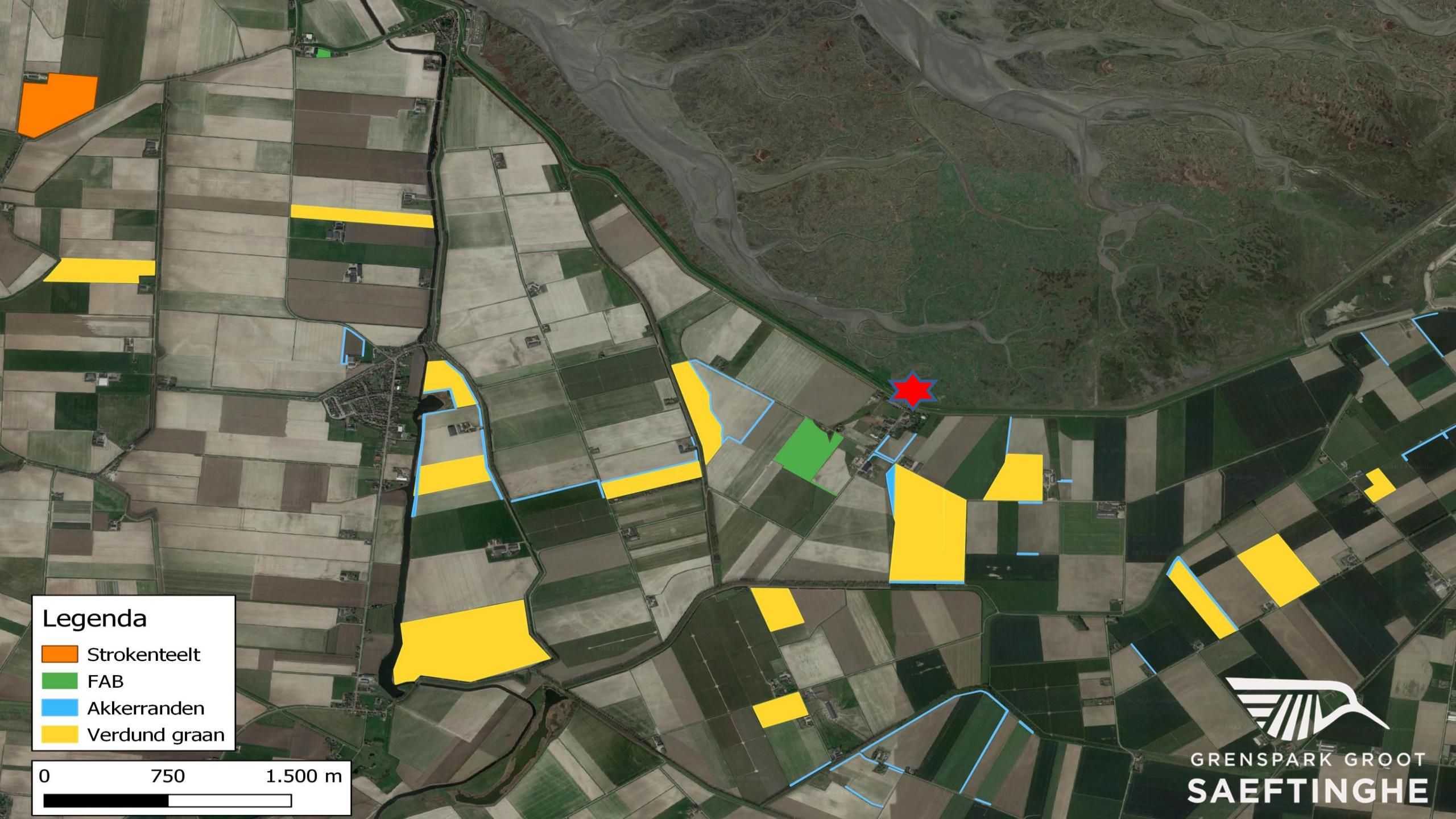

3 Regiodeal vernieuwing landbouw

Zeeuwen zelf aan zet: Inwoners, agrariërs, ondernemers, overheid en partners werken samen

- Integrale aanpak voor **Natuur Inclusief Zeeuws Bouwplan**
 - Actief op zoek gaan naar korte keten / streekmerk Groot Saeftinghe Smaekt ontwikkelen
 - Kreken- en dijkenplan
 - inzet van Provincie grond !!
-
- Begeleiding en uitvoering: ANV Groene Oogst
 - Coördinatie: Collectief Poldernatuur Zeeland
 - Monitoring: Het Zeeuws Landschap en de lokale natuur vereniging (vrijwilligers)

Legenda

- Strokenteelt
- FAB
- Akkerranden
- Verdund graan

0 750 1.500 m

Betrokken bij Landbouwproject

Lokale enthousiaste boeren!!

ANV Groene Oogst

Collectief poldernatuur Zeeland

Het Zeeuwse landschap

EGTS linieland (4 NL/BE gemeenten, 2 provincies, maatschappij linkeroever)

Havenbedrijf Antwerpen

ZLTO

WUR

Stichting EIS (Kenniscentrum insecten van Naturalis)

Natuurvereniging de Steltkluut

Dorpsraden/Buurtbewoners/Streekholders

Biodivers geteeld graan (brouwgerst)

- Dun ingezaaide
- Meerwaarde voor akkervogels
- Landbouw technisch resultaat -7%
- Kwaliteit het zelfde als normaal
- Afzet lokaal? Korte keten?

Veldleeuwerikvlak 18m²

Verdund 50%

Gangbaar

Biodivers geteeld graszaad

- Biodiversiteitstroken in perceel
- Meerwaarde akkervogels en insecten
- Link met graszaadsector
- Kwaliteit/raszuiverheid geschikt?

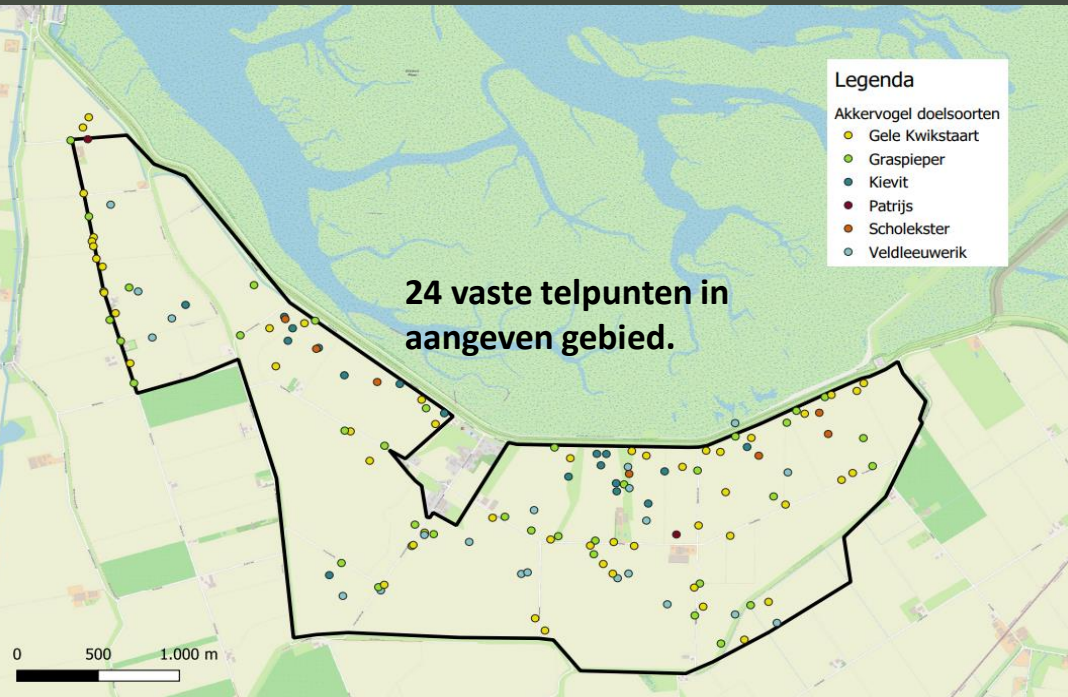
Specifieke afzet?

Interland
Nederland-Belgie
gespeeld op Grensparkgras !!!

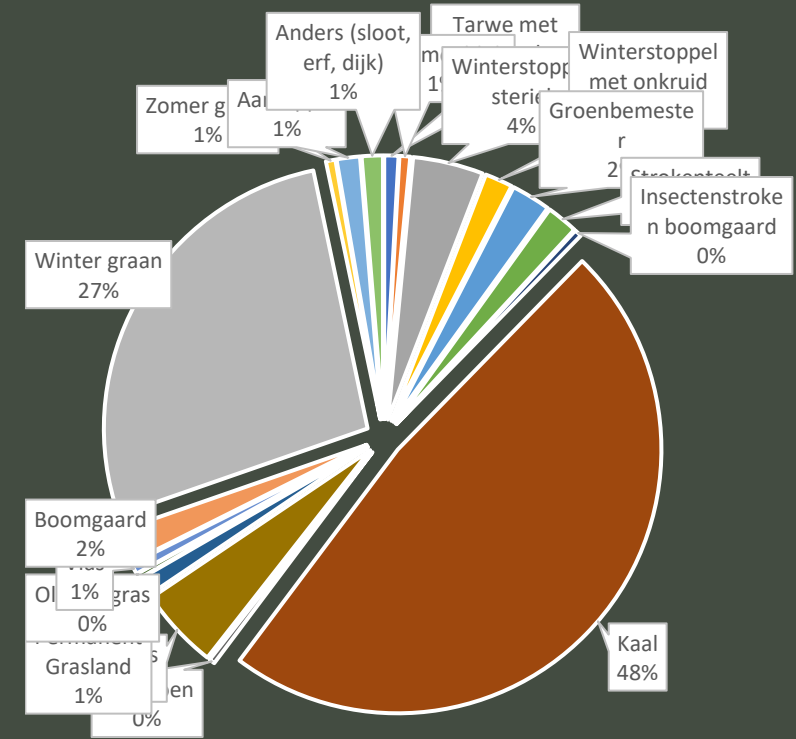

GRENSPARK GROOT
SAEFTINGHE

Territoria akkervogels bmp 2022

Habitat kartering december 2022

Diopsis camera

GRENSPARK GROOT
SAEFTINGHE

Vragen ?

GRENSPARK GROOT
SAEFTINGHE